

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

12 decembrie 2022

Colegiul Penal lărgit în componența:
președinte
judecători

mun. Chișinău

TOMA Nadejda
CATAN Liliana
DIACONU Iurie
GUZUN Ion
BOICO Victor

a judecat, fără participarea părților, recursul ordinar declarat, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 20 iulie 2022, de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Dubăsari Valeriu în cauza penală a lui

Cebotari Vadim XXXXX, născut la
XXXXXX, domiciliat în r.XXXXXX

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 01.04.2022 – 19.05.2022;

Instanța de apel: 08.06.2022 – 20.07.2022;

Instanța de recurs: 05.09.2022 – 12.12.2022.

Asupra recursurilor ordinare declarate, în baza actelor din dosar, Colegiul Penal lărgit

c o n s t a t ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca, sediul Central, din 19.05.2022, adoptată în conformitate cu art. 364¹ Cod de procedură penală, Cebotari Vadim a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.175 Cod penal, la 2 (doi) ani închisoare.

În baza art.90 Cod penal, pedeapsa aplicată sub formă de închisoare s-a dispus a nu fi executată, dacă în termenul de probă de 5 (cinci) ani condamnatul Cebotari Vadim nu va săvârși o nouă infracțiune și prin comportarea sa exemplară va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

S-a încasat de la Cebotari Vadim în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 1990,00 lei (una mie nouă sute nouăzeci lei 00 bani).

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Cebotari Vadim, în seara zilei de 09.01.2022, fiind sub influența băuturilor alcoolice, aflându-se în casa surorii sale, XXXXX, în s.XXXXX, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admitând în mod conștient survenirea acestora, având scopul satisfacerii poftelor sexuale, știind cu certitudine că minora XXXXX, născută la XXXXX, nu a împlinit vârsta de 16 ani, a purtat cu ultima o discuție cu caracter

obscen, referitor la raporturile sexuale, pe care dorește să le întrețină cu aceasta, apoi prin aplicarea constrângerii fizice a imobilizat-o prin ținerea de mâini și picioare și profitând de imposibilitatea ei de a se apăra, prin supunerea la acțiunile perverse manifestate, s-a atins de zonele intime a victimei și a sărutat-o pe gât, contrar voinței ei, în așa mod intimidând-o.

Conform raportului de constatare nr.202229P0008 din 10.01.2022, la examinarea medico-legală a minorei XXXXX, a.n. XXXXX, se determină echimoză pe gât pe stânga treimea inferioară, care s-a produs prin mecanism de presiune (sărutare), poate data din 09.01.2022 și se califică ca vătămare corporală neînsemnată. Producerea leziunilor corporale depistate prin cădere din poziție verticală sau produsă de sine stătător, se exclude.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, în termenul și modul prevăzut de art. 401-402 Cod de procedură penală, a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura raionului Soroca, Tatiana Andronic care a solicitat admiterea acestuia, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul Cebotari Vadim să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 175 din Codul penal și în baza acestei legi, ținând cont de prevederile art.364¹ alin.(8) din Codul de procedură penală, a-i aplica o pedeapsă sub formă de 2 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului a invocat că:

- instanța de judecată a stabilit just circumstanțele cauzei și corect a calificat acțiunile inculpatului Cebotari Vadim în baza art.175 din Codul penal, însă i-a numit inculpatului o pedeapsă prea blândă pentru infracțiunea comisă, aplicând institutul suspendării condiționate a pedepsei cu închisoarea stabilită;

- în ședința de judecată, inculpatul a declarat că-și recunoaște vina, dar acest fapt nu demonstrează căința lui sinceră și activă, ci faptul, că aceasta a încercat sub orice metodă să evite răspunderea penală pentru fapta comisă;

- anterior inculpatul Cebotari Vadim a fost atras la răspundere penală, fiind condamnat la pedeapsă non-privativă de libertate, însă nu și-a făcut concluziile cuvenite și nu a stat pe calea corijării, iar comportamentul deviant al ultimului, manifestat prin abaterile de la normele morale unanim acceptate de către societate și comiterea cu intenție a unei noi infracțiuni, nu lasă loc de o interpretare favorabilă a faptului că, suspendarea condiționată pe un termen de probă a executării pedepsei cu închisoarea, aplicată de instanța de judecată, va atinge efectul scontat și va restabili echitatea socială;

- în cazul în care inculpatul Cebotari Vadim va fi condamnat la pedeapsa cu închisoarea, ultimul va simți efectul legii penale, având suficient timp de a-și revedea comportamentul său deviant și de a sta pe calea corijării.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 20 iulie 2022 apelul declarat a fost respins, ca nefondat, cu menținerea în vigoare a sentinței.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a constatat că la stabilirea pedepsei, instanța de fond corect a ținut cont de prevederile art. 61 și 75 Cod penal, de:

- circumstanța atenuantă - recunoașterea vinei, cauza fiind examinată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală ;

- lipsa circumstanțelor agravante;

- de faptul, că la locul temporar de trai, Cebotari Vadim se caracterizează nesatisfăcător (f.d.86), indicându-se totodată ca material de caracterizare negativă (f.d.78-83) faptul, că Cebotari Vadim are trecut infracțional, conform răspunsului la revendicare (f.d.78, 78 verso), ultimul a fost condamnat conform sentinței Judecătoriei Drochia din 27.02.2007 în baza art.186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal, la 240 ore muncă neremunerată în folosul comunității, iar prin sentința Judecătoriei Drochia din 29.11.2017, cauza penală de învinuire a lui Cebotari Vadim în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal, a fost încetată în baza Legii nr.210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova;

- după săvârșirea infracțiunii, precum și în instanța de judecată, inculpatul Cebotari Vadim a avut un comportament cuviincios, astfel, a dat dovadă că și-a făcut concluziile necesare și a înțeles consecințele negative ale faptei sale.

Reieșind din cele menționate supra instanța de apel a apreciat ca fiind justă poziția instanței de fond potrivit căreia a concluzionat că corectarea și reeducarea inculpatului poate avea loc prin privațiunea acestuia de libertate stabilindu-i pedeapsa de 2 (doi) ani închisoare cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

La fel, instanța de apel fiind solidară și cu poziția instanței de fond cu privire la aplicarea în privința inculpatului Cebotari Vadim a prevederilor art. 90 Cod penal, ultimului fiindu-i suspendată condiționat executarea pedepsei penale cu stabilirea perioadei de probațiune de 5 (cinci) ani, instanța ajungând la concluzia respectivă având în vedere și aplicarea perioadei maxime de probațiune de 5 ani precum și căința sinceră și promisiunea că nu va mai comite infracțiuni pe viitor.

Instanța de apel a mai reținut că, conform informației din dosarul penal, inculpatul are la întreținere 3 copii minori, astfel, în situația de moment din țară, prin aplicarea pedepsei cu închisoare cu executare reală, s-ar crea condiții dificile întregii familii a inculpatului.

Astfel, instanța de apel, contrar celor invocate de apelant, a considerat că pedeapsa aplicată inculpatului Cebotari Vadim de către instanța de fond, este o pedeapsă echitabilă, care corespunde tuturor criteriilor de aplicare a pedepsei penale, care va atinge scopul propus, fiind proporțională cu gradul prejudiciabil al infracțiunii comise, fiind de natură să îi atenționeze pe cei care ar intenționa să săvârșescă astfel de fapte, că nu vor rămâne nepedepsiți, iar pedeapsa cu închisoare cu executare reală după cum a solicitat apelantul ar fi prea gravă, având un caracter excepțional.

6. Legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel este contestată cu recurs ordinar de către procurorul în procuratura de Circumscripție Bălți, Valeriu Dubăsari,

care invocând temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) 10) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a deciziei, în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, prin care lui Cebotari Vadim, pentru comiterea infracțiunii prevăzute la art. 175 Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa cu închisoare pe termen de 2 (doi) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. A exclude aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

În motivarea recursului invocă:

- inculpatul a declarat că-și recunoaște vina, dar acest fapt nu demonstrează căința lui sinceră și activă, ci faptul, că aceasta a încercat sub orice metodă să evite răspunderea penală pentru fapta comisă;

- inculpatul Cebotari Vadim prin acțiunile sale ilegale, pasibile de răspunderea penală, nu numai că a încălcat legea penală, dar și a sfidat normele morale de conviețuire într-o societate, unanim acceptate, și a atentat la viața privată și demnitatea umană a părții vătămate minore, impunând-o să treacă printr-un coșmar și generând în consecință pentru ultima o situație nefastă, manifestată prin cultivarea sentimentului acut de înjosire și umilință a unui copil de fapt, față de un bărbat matur;

- atât instanța de fond, cât și instanța de apel n-au argumentat necesitatea aplicării prevederilor art.90 CP, prin ce au ignorat criteriile generale de individualizare a pedepsei penale;

- instanțele de judecată nu au ținut cont de faptul că inculpatul Cebotari Vadim a săvârșit o infracțiune gravă în privința a unei minore, precum și de caracterul și gravitatea infracțiunilor menționate, anterior a fost condamnat, la locul de trai se caracterizează negativ, ceea ce denotă ineficienta condamnării lui Cebotari Vădim cu suspendarea condiționată a executării pedepsei;

- instanța de judecată, apreciind aplicabilitatea eronată a prevederilor art.90 CP, nu a luat în considerație comportamentul inculpatului nominalizat în cadrul urmăririi penale și examinării cauzei în instanțele de judecată, personalitatea inculpatului dat, precum și rezonanța socială a faptei infracționale comise de el;

- nu este relevant faptul reținut de instanța de apel că inculpatul trăiește în concubinaj și are la întreținere 3 copii minori, deoarece conform certificatului de la f.d.87, Cebotari Vadim a trăit în concubinaj cu cet. Tolica Mariana, care are 2 copii minori și era însărcinată în luna a șaptea, ceea ce nu denotă faptul, că inculpatul are 3 copii minori la întreținere;

- instanța de apel n-a ținut cont de poziția reprezentantului legal al părții vătămate minore Văcari Lidia expusă atât la judecarea cauzei în instanța de fond, cât și la judecarea cauzei instanța de apel, care a solicitat pedepsirea inculpatului conform prevederilor legii.

7. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi admis.

În speță se constată că, recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, totodată, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conducându-se de dispozițiile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care la alin. (1), prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Reieșind din conținutul cererii de recurs, Colegiul penal lărgit atestă că procurorul a indicat drept temeiuri pentru declararea recursului ordinar prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazurile când, *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ori s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Însă, din argumentele recursului declarat, în esență, se desprinde dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele de fond în partea aplicării, la stabilirea pedepsei, a prevederilor art. 90 Cod penal.

Analizând textul deciziei contestate prin prisma argumentelor invocate în recurs și temeiurilor de casare nominalizate, Colegiul penal lărgit constată că criticile aduse de către titularul cererii de recurs și-au găsit confirmare în speța dedusă judecării.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare.

Raportând decizia instanței de apel, la rigorile prevăzute de art. 414 Cod de procedură penală enumerate supra, se atestă că instanța de apel nu a ținut cont pe deplin de aceste cerințe și a comis următoarele erori de drept.

Așadar, din conținutul recursului declarat, rezultă că recurentul critică decizia instanței de apel privitor la aplicarea în privința inculpatului a prevederilor art. 90 Cod penal, din considerentul că concluziile instanței de apel în această parte sunt greșite, deoarece în speță sunt prezente circumstanțe care denotă iraționalitatea dispunerii suspendării executării pedepsei cu închisoare.

În urma analizei deciziei instanței de apel sub aspectul menționat, în raport cu circumstanțele cauzei, Colegiul penal lărgit constată că instanțele ierarhic inferioare pripit a ajuns la soluția de a-i stabili inculpatului Cebotari Vadim o pedeapsă cu suspendarea condiționată a executării acesteia.

În continuarea concluziilor sale, instanța de recurs notează faptul că prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele stabilite de lege, de care sunt obligate să se conducă instanțele de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Instanțelor de judecată, legea penală le acordă o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării pedepsei penale, luând în considerație caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, persoana celui vinovat, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, ținând cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În acest context, instanța de recurs reține, că infracțiunea prevăzută de art. 175 Cod penal, potrivit prevederilor art. 16 Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor grave, care prevede pedeapsa sub formă de închisoare de la 3 la 7 ani.

La capitolul stabilirii tipului pedepsei inculpatului, instanța de apel a menționat că instanța de fond a ținut cont de personalitatea inculpatului, gravitatea faptei comise, corect stabilindu-i pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu suspendarea executării pedepsei pe o perioadă de probațiune de 5 ani.

Colegiul penal lărgit consideră că instanțele de fond nu au motivat complet și obiectiv soluția de individualizare a executării pedepsei, pripit ajungând la concluzia în ce privește aplicarea față de inculpat a prevederilor art. 90 Cod penal, întrucât în speță nu s-a efectuat o analiză completă și minuțioasă a personalității inculpatului.

În acest context, instanța de recurs notează că, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită condamnaților prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ei este un incident în viața acestora.

În același rând, în textul art. 90 alin. (1) Cod penal, lexemul „*poate*”, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme.

În cadrul instituției suspendării condiționate a executării pedepsei, instanța, după ce realizează individualizarea pedepsei prin determinarea concretă a acesteia în baza

criteriilor generale de individualizare, completează acest rezultat printr-un act de individualizare a executării pedepsei.

Suspendarea condiționată este o măsură de individualizare a executării pedepsei stabilită de către instanțele de judecată prin hotărâre de condamnare de a suspenda pe o perioadă anumită executarea pedepsei aplicate, dacă sunt îndeplinite anumite condiții.

Condițiile pentru acordarea suspendării condiționate a executării pedepsei prevăzute de art. 90 Cod penal se referă la: pedeapsa aplicată și natura infracțiunii; circumstanțele cauzei și persoana infractorului; aprecierea instanței că scopul poate fi atins și fără executarea acesteia.

La rândul său, Colegiul penal lărgit constată că la individualizarea pedepsei penale stabilite inculpatului în prezenta speță, instanțele ierarhic inferioare nu au indicat motive clare ce au stat la baza concluziilor privind posibilitatea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal în raport cu personalitatea inculpatului care a comis o infracțiune gravă, la locul temporar de trai se caracterizează nesatisfăcător (f.d.86), indicându-se totodată ca material de caracterizare negativă faptul, că Cebotari Vadim are trecut infracțional (f.d.78-83), conform răspunsului la revendicare (f.d.78, 78 verso), ultimul a fost condamnat conform sentinței Judecătorei Drochia din 27.02.2007 în baza art.186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal, la 240 ore muncă neremunerată în folosul comunității, iar prin sentința Judecătorei Drochia din 29.11.2017, cauza penală de învinuire a lui Cebotari Vadim în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal, a fost încetată în baza Legii nr.210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Prin urmare, instanța de apel a indicat că just s-a concluzionat de către instanța de fond aplicarea art. 90 Cod penal, deoarece inculpatul sincer s-a căit și are 3 copii minori la întreținere, omițând faptul că aceste circumstanțe nu l-au determinat pe Cebotari Vadim să se pună pe calea corijării și să nu mai săvârșească infracțiuni, pentru a îndreptăți încrederea acordată lui.

Astfel, Colegiul penal lărgit reține că instanțele ierarhic inferioare la analiza condițiilor privind aplicarea art. 90 Cod penal, insuficient a abordat personalitatea inculpatului Cebotari Vadim, ce reprezintă condiția esențială care urma a sta la originea concluziilor privind irraționalitatea executării reale a pedepsei cu închisoare.

În aserțiunea dată, Colegiul penal lărgit constată, că instanța de apel la motivarea soluției privind individualizarea pedepsei penale în privința inculpatului Cebotari Vadim și menținând sentința în această parte, nu a ținut cont de aspectele menționate supra de și le-a invocat în descriptivul deciziei.

În concluzie, Colegiul penal lărgit statuează că pentru a demonstra că părțile au fost auzite în prezenta cauză, instanța de apel urmează să dea răspunsuri argumentate în hotărâre asupra motivelor decisive invocate de acuzatorul de stat și nu este suficient doar a prelua motivele hotărârii primei instanțe, dar și a efectua propriile completări în sensul aprecierii temeiniciei acestei hotărârii, prin prisma criticilor invocate de partea acuzării,

care în viziunea acestuia ar putea afecta într-o măsură oarecare legalitatea soluției adoptate la caz.

Din considerentele expuse, Colegiul penal lărgit conchide că, în prezenta speță și-au găsit confirmare temeiurile pentru recurs invocate de către procuror, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei la rejudecare, în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, deoarece această eroare nu poate fi corectată de instanța de recurs.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art.436 Cod de procedură penală, ce prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii, asupra aspectelor evidențiate în prezenta decizie, să-și argumenteze clar concluziile sale, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

8.În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit

d e c i d e:

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Dubăsari Valeriu, casează total decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 20 iulie 2022 în cauza penală privindu-l pe **Cebotari Vadim XXXXX** și dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la 10 februarie 2023.

Președinte

TOMA Nadejda

Judecători

CATAN Liliana

DIACONU Iurie

GUZUN Ion

BOICO Victor